

526/1990 Sb. Zákon

ze dne 27. listopadu 1990

O cenách

SHRNUTÍ ZÁKONA OD DOSTUPNÉHO ADVOKÁTA

JUDr. Ondřej Preuss, Ph.D.
Garant obsahu

Cenový zákon hlídá férové cenovky a zakazuje falešné slevy. Zákon č. 526/1990 Sb., **cenový zákon**, umožňuje státu **zastropovat ceny**, ukládá **povinné kalkulace** a trestá **klamavé akce**.

Obchodník musí u potravin, léků i energií doložit, jak cenu vypočítal. Sleva „-50 %“ je legální jen s původní částkou na štítku. Česká obchodní inspekce může uložit pokutu pět milionů.

V krizové situaci může vláda dočasně omezit zdražování základních položek. Spotřebitel tak ví, že máslo nezdrazí přes noc na dvojnásobek.

Vidíte-li nepravdivou slevu, lze on-line podat stížnost na ČOI – inspekce musí reagovat.

Vyhlášeno dne 21. prosince 1990, datum poslední novelizace 1. ledna 2025

Federální shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky se usneslo na tomto zákoně:

ČÁST I

Obecná ustanovení

§ 1

Předmět úpravy

(1) Tento zákon zpracovává příslušné předpisy Evropské unie¹⁴⁾ a upravuje

a) uplatňování, regulaci a kontrolu cen zboží pro tuzemský trh,

b) působnost a některé postupy cenových orgánů.

(2) Pro účely tohoto zákona se rozumí

a) zbožím výrobky, výkony, práce a služby,

b) cenou peněžní částka uplatňovaná při nákupu a prodeji zboží podle § 2 až 13,

c) uplatňováním ceny její nabízení, sjednávání nebo požadování,

d) prodávajícím osoba, která uplatňuje cenu na straně nabídky,

e) kupujícím osoba, která uplatňuje cenu na straně poptávky,

f) spotřebitelem fyzická osoba, která nejedná v rámci své podnikatelské činnosti nebo v rámci samostatného výkonu svého povolání,

g) cenovým orgánem orgán moci výkonné nebo orgán územního samosprávného celku, pokud vykonává působnost v oblasti cen podle tohoto zákona,

h) ekonomicky oprávněnými náklady náklady pořízení odpovídajícího množství přímého materiálu, mzdové a ostatní osobní náklady, technologicky nezbytné ostatní přímé a nepřímé náklady a náklady oběhu,

i) přiměřeným ziskem zisk spojený s výrobou a prodejem daného zboží odpovídající obvyklému zisku dlouhodobě dosahovanému při srovnatelných ekonomických činnostech, který zajišťuje přiměřenou návratnost použitého kapitálu v přiměřeném časovém období.

(3) Postup podle tohoto zákona platí i pro převody práv a dále též pro převody a přechody vlastnictví k nemovitostem včetně užívacích práv k nemovitostem.

(4) Zákon se nevztahuje na odměny, úhrady, poplatky, náhrady škod a nákladů a úroky, upravené zvláštními předpisy.

(5) Nepřiměřený majetkový prospěch podle tohoto zákona získá

a) prodávající, jestliže prodá zboží za cenu

1. zahrnující ekonomicky neoprávněné náklady nebo nepřiměřený zisk získaný na základě uplatnění vyšší ceny prodeje oproti tržní hodnotě podle zákona o oceňování majetku, v případě zneužití výhodnějšího hospodářského postavení na trhu,

2. vyšší než maximální nebo pevnou úředně stanovenou cenu, nebo

3. vyšší, než by odpovídalo pravidlům cenové regulace,

b) kupující, jestliže nakoupí zboží za cenu

1. výrazně nedosahující ekonomicky oprávněných nákladů nebo nižší, než je tržní hodnota podle zákona o oceňování majetku, v případě zneužití výhodnějšího hospodářského postavení na trhu, nebo

2. nižší než minimální nebo pevnou úředně stanovenou cenu.

(6) Při posuzování ekonomicky oprávněných nákladů podle odstavce 2 písm. h) se vychází z dlouhodobě obvyklé úrovně těchto nákladů v obdobných ekonomických činnostech s přihlédnutím k zvláštnostem daného zboží.

(7) Prodávající získá nepřiměřený majetkový prospěch dnem jeho připsání na účet, popřípadě dnem převzetí hotovosti. Kupující získá nepřiměřený majetkový prospěch dnem, kdy získal předmětné plnění.

§ 2

Uplatňování ceny

(1) Cena se uplatňuje pro zboží vymezené názvem, jednotkou množství a kvalitativními a dodacími nebo jinými podmínkami sjednanými dohodou stran (dále jen „určené podmínky“). Podle určených podmínek mohou být součástí ceny zcela nebo zčásti náklady pořízení, zpracování a oběhu zboží, zisk, příslušná daň, poplatek a jiné obdobné peněžité plnění.

(2) Dohoda o ceně je dohoda o výši ceny nebo o způsobu, jakým bude cena vytvořena za podmínky, že tento způsob cenu dostatečně určuje. Dohoda o ceně vznikne také tím, že kupující zaplatí bezprostředně před převzetím nebo po převzetí zboží cenu ve výši požadované prodávajícím.

(3) Prodávající ani kupující nesmí zneužít svého výhodnějšího hospodářského postavení k tomu, aby získal nepřiměřený majetkový prospěch.

(4) Výhodnější hospodářské postavení podle odstavce 3 má prodávající nebo kupující, který uplatňuje ceny na trhu, aniž by při tom byl vystaven podstatné cenové soutěži. Hospodářské postavení prodávajícího nebo kupujícího se posuzuje zejména podle objemu prodaného nebo nakoupeného zboží, hospodářské a finanční síly a právních nebo jiných překážek vstupu na trh.

(5) Ustanovení odstavců 3 a 4 se vztahují i na cenu obchodního nebo zprostředkovatelského výkonu, i když není samostatně sjednána.

ČÁST II

Regulace cen

§ 3

(1) Regulací cen se rozumí stanovení cen, mezí, ve kterých mohou být uplatňovány, nebo usměrňování jejich výše cenovými orgány.

(2) Cenové orgány příslušné k regulaci cen podle tohoto zákona mohou regulovat ceny

a) je-li trh ohrožen účinky omezení hospodářské soutěže,

b) vyžaduje-li to mimořádná tržní situace,

c) vyžadují-li to předpisy Evropské unie, nebo

d) vyžaduje-li to veřejný zájem spočívající v udržení vyváženého postavení prodávajícího a kupujícího u zboží zcela nebo zčásti dotovaného z prostředků státního rozpočtu nebo z jiných veřejných rozpočtů.

(3) Zboží podléhající regulaci cen, uplatněný způsob a podmínky regulace cen, úředně stanovené ceny, pravidla a postupy pro stanovení těchto cen a jejich změn stanoví příslušný cenový orgán cenovým výměrem ve formě opatření obecné povahy.

(4) Návrh cenového výměru se nezveřejňuje a námitky ani připomínky se k němu nepodávají. Veřejné projednání návrhu cenového výměru se neprovádí.

(5) Pokud pominuly nebo se změnilы důvody pro vydání cenového výměru podle odstavce 2, příslušný cenový orgán jej bezodkladně zruší nebo změní; § 10 se použije obdobně.

(6) Návrh na zrušení cenového výměru nebo jeho části podle soudního řádu správního lze podat nejdéle do tří měsíců ode dne, kdy tento cenový výměr nabyl účinnosti.

§ 4

Způsoby regulace cen

(1) Způsoby regulace cen podle tohoto zákona jsou

- a) stanovení cen (dále jen „úředně stanovené ceny“),
- b) usměrňování vývoje cen v návaznosti na věcné podmínky (dále jen „věcné usměrňování cen“),
- c) cenové moratorium.

(2) Způsoby regulace cen lze účelně spojovat.

§ 5

Úředně stanovené ceny

(1) Úředně stanovené ceny jsou ceny určeného druhu zboží stanovené cenovými orgány jako maximální, pevné nebo minimální, přičemž

- a) maximální cena je cena, kterou není přípustné překročit,
- b) pevná cena je cena, od které se není přípustné odchýlit,
- c) minimální cena je cena, kterou není přípustné podkročit.

(2) Cenové orgány mohou stanovit u stejného zboží souběžně maximální a minimální cenu.

(3) V rámci regulace cen mohou cenové orgány stanovit další podmínky pro uplatňování těchto cen a jejich změn.

(4) Tento způsob regulace cen platí pro všechny prodávající a kupující určeného druhu zboží.

§ 6

Věcné usměrňování cen

(1) Věcné usměrňování cen spočívá ve stanovení podmínek cenovými orgány pro uplatňování cen. Tyto podmínky jsou

- a) maximální rozsah možného zvýšení ceny zboží ve vymezeném období,
- b) maximální podíl, v němž je možné promítnout do ceny zvýšení cen určených vstupů ve vymezeném období, nebo
- c) závazný postup při tvorbě ceny nebo při kalkulaci ceny, včetně zahrnování přiměřeného zisku do ceny.

(2) Strukturu kalkulace ceny včetně jednotkového množství zboží, na které je kalkulace ceny sestavována, stanoví příslušný cenový výměr.

(3) Kalkulace se sestavuje na jednotkové množství prodávaného zboží a vychází z nákladů, objemu zisku a množství prodeje zboží pro kalkulační období stanovené příslušným cenovým výměrem.

(4) Tento způsob regulace cen platí pro všechny prodávající určeného druhu zboží.

§ 7

(1) Jestliže pro smlouvy, které nabyly účinnosti před nabytím účinnosti nového cenového výměru, byla sjednána nižší cena, než je nejnižší přípustná cena podle tohoto cenového výměru, platí za sjednanou cenu ta, která je podle tohoto cenového výměru nejnižší přípustná.

(2) Jestliže pro smlouvy, které nabyly účinnosti před nabytím účinnosti nového cenového výměru, byla sjednána vyšší cena, než je nejvyšší přípustná cena podle tohoto cenového výměru, platí za sjednanou cenu ta, která je podle tohoto cenového výměru nejvyšší přípustná.

§ 9

Cenové moratorium

(1) Cenovým moratoriem se rozumí časově omezený zákaz zvyšování cen nad dosud platnou úroveň na trhu daného zboží.

(2) Cenové moratorium stanoví vláda cenovým výměrem.

(3) Cenové moratorium lze stanovit nejdéle na dobu dvanácti měsíců.

(4) Tento způsob regulace cen platí pro všechny prodávající určeného druhu zboží.

§ 10

Zveřejňování cenových výměrů

(1) Cenové výměry zveřejňuje

- a) vláda, Ministerstvo financí, kraj a obec v Cenovém věstníku,
- b) Ministerstvo zdravotnictví ve Věstníku Ministerstva zdravotnictví,
- c) Energetický regulační úřad v Energetickém regulačním věstníku a
- d) Český telekomunikační úřad v Poštovním věstníku.

(2) Cenový výměr je zveřejněn dnem vydání příslušné částky věstníku, uvedeném v jejím záhlaví, na portálu veřejné správy.

(3) Cenový výměr nabývá účinnosti šedesátým dnem ode dne zveřejnění, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak nebo nestanoví-li cenový orgán, který jej vydal, počátek účinnosti pozdější. Vyžaduje-li to veřejný zájem, může stanovit cenový orgán, který cenový výměr vydal, dřívější počátek účinnosti cenového výměru, nejdříve však den následující po dni jeho zveřejnění.

(4) Cenový orgán, který cenový výměr vydal, zveřejní oznámení o zveřejnění cenového výměru podle odstavce 2 na své úřední desce po dobu alespoň 15 dnů. Ustanovení § 173 odst. 1 věty první část za středníkem správního řádu se neužije.

§ 10a

Cenový věstník

Ministerstvo financí vydává Cenový věstník.

ČÁST III

Cenová evidence a cenové informace

§ 11

Cenová evidence

(1) Prodávající je povinen vést cenovou evidenci o uplatňovaných cenách s uvedením jednoznačně identifikujícího názvu, popřípadě druhu prodávaného zboží, výše uplatňované ceny a doby jejího uplatňování, pokud jde o zboží

- a) s úředně stanovenou cenou,
- b) s cenou podléhající věcnému usměrňování cen, nebo

c) prodávané spotřebiteli.

(2) U výrobku podléhajícího rychlé zkáze, u kterého dochází ke změnám cen v závislosti na jeho stavu v průběhu dne, se eviduje pouze výchozí cena tohoto výrobku daného dne.

(3) Součástí cenové evidence podle odstavce 1 písm. a) jsou dále podklady prokazující dodržení pravidel regulace cen.

(4) Součástí cenové evidence podle odstavce 1 písm. b) je dále kalkulace ceny včetně podkladů prokazujících dodržení pravidel regulace cen.

(5) Prodávající je povinen uchovávat cenovou evidenci 3 roky po dni skončení platnosti ceny zboží.

§ 12

Cenové informace

(1) Prodávající, kupující a orgány veřejné moci poskytují informace, které si cenové orgány vyžádají

a) pro potřeby vyhodnocování vývoje cen a regulace cen,

b) v souvislosti s cenovou kontrolou nebo řízením o přestupku pro potřeby stanovení obvyklé výše ekonomicky oprávněných nákladů, přiměřeného zisku nebo tržní hodnoty podle § 1 odst. 5, nebo

c) pro zprávu o činnosti cenových orgánů podle § 17b.

(2) Správce daně poskytne Ministerstvu financí na vyžádání informace získané při správě daní pro účely vyhodnocování vývoje cen a regulace cen. Poskytnutí těchto informací není porušením povinnosti mlčenlivosti podle daňového řádu.

(3) Cenové orgány poskytnou Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže na vyžádání informace získané podle odstavce 1 za účelem výkonu jeho dozorových pravomocí stanovených zákonem o ochraně hospodářské soutěže nebo zákonem o významné tržní síle a nekalých obchodních praktikách při prodeji zemědělských a potravinářských produktů.

(4) Poskytne-li Úřad pro ochranu hospodářské soutěže cenovým orgánům na jejich vyžádání informace získané při provádění šetření soutěžních podmínek podle zákona o ochraně hospodářské soutěže nebo šetření trhu a vztahů mezi odběrateli a dodavateli podle zákona o významné tržní síle a nekalých obchodních praktikách při prodeji zemědělských a potravinářských produktů, které obsahují obchodní, bankovní nebo jiné obdobné zákonem chráněné tajemství, vyloučí cenové orgány z nahlížení do spisu ty části, které tyto informace obsahují, s výjimkou těch listin, které slouží nebo mají sloužit jako důkaz.

(5) Osoby, které zjišťují a zpracovávají informace podle odstavců 1 až 4, jsou povinny zachovávat vůči třetím osobám mlčenlivost o veškerých zjištěných skutečnostech, které by mohly vést k ohrožení oprávněných zájmů zúčastněných osob.

Označování zboží cenami

(1) Prodávající je povinen, pokud nejde o prodej zboží spotřebitelům, předložit kupujícímu na jeho žádost, v případě zboží podléhajícího cenové regulaci, bezplatně nabídkový ceník obsahující ceny nabízeného zboží ve vztahu k určeným podmínkám.

(2) Prodávající je povinen při nabídce a prodeji zboží poskytnout informaci spotřebiteli tak, aby měl spotřebitel možnost seznámit se s cenou v české měně před jednáním o koupi zboží, a to

- a) označením zboží cenou, kterou uplatňuje v okamžiku nabídky a vztahenou k prodávánému jednotkovému množství zboží a určeným podmínkám,
- b) zpřístupněním informace o této ceně na viditelném místě formou ceníku,
- c) zpřístupněním informace o této ceně jiným přiměřeným způsobem, nelze-li označit zboží cenou způsoby podle písmena a) nebo b),
- d) předložením nabídkového ceníku dílů a činností, pokud se zboží sestavuje z běžných dílů nebo činností na základě zvláštních požadavků spotřebitele, nebo
- e) oznámením odhadu ceny, nelze-li podat informaci o ceně způsoby podle písmen a) až d).

(3) Cenou podle odstavce 2 se rozumí konečná nabídková cena, která zahrnuje všechny daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění (dále jen „prodejní cena“). Údaj o prodejní ceně musí být jednoznačný, snadno rozpoznatelný a dobře čitelný.

(4) Stanoví-li tak tento zákon, je prodávající dále povinen při nabídce a prodeji balených výrobků poskytnout spotřebiteli také informaci o ceně za měrnou jednotku množství výrobku (dále jen „měrná cena“). Pro označování výrobků měrnou cenou platí odstavec 2 písm. a) až c) a odstavec 3 věta druhá obdobně. Měrná cena nemusí být uvedena, je-li totožná s prodejní cenou.

(5) U měrné ceny se jako měrná jednotka množství uvede s ohledem na povahu výrobku 1 kilogram, 1 liter, 1 metr, 1 metr čtvereční nebo 1 metr krychlový výrobku. Lze uvádět i jiné jednotky množství v případech, kdy to odpovídá všeobecným zvyklostem nebo povaze výrobku.

(6) Povinnost podle odstavce 4 se vztahuje na balené potravinářské výrobky, které jsou v souladu s přímo použitelným předpisem Evropské unie¹⁵⁾ označeny údajem o množství, objemu nebo hmotnosti výrobku, s výjimkou výrobků, u kterých není jejich označení měrnou cenou vzhledem k jejich povaze nebo účelu výrobků vhodné nebo u kterých by to bylo zavádějící. U pevných potravin nacházejících se v nálevu, u kterých se musí podle přímo použitelného předpisu Evropské unie¹⁵⁾ uvádět kromě celkové hmotnosti i hmotnost pevné potraviny, se měrná cena vztahuje k udané hmotnosti pevné potraviny.

(7) Povinnost podle odstavce 4 se dále vztahuje na balené nepotravinářské výrobky uvedené v seznamu, který stanoví Ministerstvo financí vyhláškou. Do seznamu podle věty první jsou zařazeny balené nepotravinářské výrobky, u kterých je jejich označení měrnou cenou nezbytné pro snadné a spolehlivé srovnání cen ze strany

spotřebitelů.

(8) Povinnost označovat výrobky prodejní a měrnou cenou neplatí

a) u výrobků, které jsou nabízeny během poskytování služby, nebo

b) u dražeb uměleckých děl a starožitností nebo jejich nabídky.

(9) Nebalené výrobky volně ložené, nabízené podle hmotnosti, objemu, délky nebo plochy, které jsou váženy nebo měřeny v přítomnosti spotřebitele, a to jak v prodeji formou samoobsluhy, tak i v prodeji s obsluhou, musí být označeny pouze měrnou cenou.

(10) Pro ceny uváděné v reklamě na výrobky nabízené spotřebiteli se použijí odstavce 2 až 9 obdobně.

(11) Výrobce zboží určeného ke konečné spotřebě může uvést např. v nabídkovém ceníku, katalogu, propagačních podkladech nebo na obalu zboží doporučenou cenu prodeje spotřebiteli, vždy však s označením „nezávazná doporučená spotřebitelská cena“.

ČÁST IV

Cenová kontrola

§ 14

(1) Zaměstnanci cenových orgánů se při výkonu kontrolní činnosti prokazují pověřením vydaným ve formě průkazu příslušným kontrolním orgánem, který je dokladem o jejich pověření ke kontrole, nebo písemným pověřením k jednotlivé kontrole. Průkaz vydává cenový orgán, do jehož působnosti cenová kontrola náleží. Průkaz obsahuje označení cenového orgánu, který průkaz vydal, jméno, příjmení, funkci a fotografii osoby, kterou cenový orgán pověřil výkonem kontroly, datum vydání, rozsah oprávnění ke kontrole a vymezení platnosti průkazu. Průkaz je opatřen otiskem úředního razítka a podepsán osobou, která průkaz vydala s uvedením jejího jména, příjmení a funkce.

(2) Cenová kontrola spočívá

a) ve zjišťování, zda prodávající nebo kupující neporušují ustanovení tohoto zákona a cenové předpisy,

b) v ověřování správnosti předkládaných podkladů pro potřeby vyhodnocování vývoje cen, regulace cen a pro řízení o porušení cenových předpisů,

c) v kontrole plnění opatření uložených k nápravě,

d) ve zjišťování, zda poskytovatel platebních služeb neporušuje ustanovení zákona upravujícího platební styk týkající se výše úplaty za služby poskytované v rámci základního platebního účtu.

(3) Vznikne-li při kontrole podezření, že kontrolovaná osoba získala nepřiměřený majetkový prospěch, který je možno vyčíslit, uvede jej kontrolní pracovník v protokolu o provedené cenové kontrole. Pro jeho vyčíslení není přípustná kompenzace kladných a záporných rozdílů mezi kontrolovanými druhy zboží. Získá-li prodávající nebo kupující nepřiměřený majetkový prospěch, který sám zjistí a prokáže, že byl bezodkladně před zahájením kontroly

vraćen tomu, na jehož úkor byl získán, nezapočítává se do vyčíslení nepřiměřeného majetkového prospěchu uvedeného v protokolu.

(4) Před zahájením cenové kontroly lze zajistit důkazy potřebné pro řízení o porušení cenových předpisů v maloobchodě a ve službách i bez přítomnosti kontrolované osoby nebo osoby oprávněné jednat jménem kontrolované osoby za účasti osob zajišťujících prodej zboží nebo poskytování služby. O těchto důkazech a průběhu cenové kontroly mohou cenové orgány pořizovat zvukové a obrazové záznamy.

§ 14a

Opatření k nápravě

- (1) Na základě zjištění porušení právních předpisů mohou cenové orgány příslušné k cenové kontrole ukládat opatření k nápravě, jejichž účelem je odstranění protiprávního stavu. Přitom stanoví přiměřenou lhůtu nebo jiné nutné podmínky k zajištění jejich splnění.
- (2) Povinnost plynoucí z opatření k nápravě uložená původci protiprávního stavu přechází na jeho právní nástupce.
- (3) Splnění povinnosti podle odstavce 1 vymáhá cenový orgán, který opatření k nápravě uložil, uložením donucovací pokuty.
- (4) Donucovací pokutu lze uložit opakovaně. Výše jednotlivé donucovací pokuty nesmí přesahovat 1 000 000 Kč.

ČÁST V

Přestupky

§ 16

Přestupky fyzických, právnických a podnikajících fyzických osob

- (1) Fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako prodávající dopustí přestupku tím, že
- a) uplatňuje cenu ve výši, která není v souladu s cenou úředně stanovenou podle § 5 odst. 1,
  - b) nedodrží podmínky, které jsou stanovené cenovými orgány podle § 5 odst. 3,
  - c) uplatňuje cenu, jejíž výše nebo kalkulace není v souladu s podmínkami věcného usměrňování cen podle § 6,
  - d) nedodrží cenové moratorium podle § 9 odst. 1,
  - e) nevede nebo neuchovává cenovou evidenci podle § 11 u zboží podle § 11 odst. 1 písm. a) nebo b), nebo
  - f) poruší při prodeji zboží povinnost podle § 13 odst. 1.
- (2) Fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako prodávající nebo kupující dopustí přestupku tím, že
- a) při prodeji nebo koupi zboží nedodrží určené podmínky sjednané podle § 2 odst. 1,

b) v rozporu s § 2 odst. 3 zneužije svého hospodářského postavení, nebo

c) neposkytne bezplatně informaci nebo podklad podle § 12 odst. 1 cenovému orgánu nebo poskytne nepravdivou informaci.

(3) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako kupující dopustí přestupku tím, že

a) koupí zboží za cenu, která není v souladu s cenou úředně stanovenou podle § 5 odst. 1, nebo

b) koupí zboží z prostředků poskytnutých jí ze státního rozpočtu za cenu vyšší, než je cena regulovaná podle § 5 nebo 6.

(4) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako prodávající dopustí přestupku tím, že

a) nevede nebo neuchovává cenovou evidenci podle § 11 u zboží podle § 11 odst. 1 písm. c), nebo

b) poruší některou z povinností podle § 13 odst. 2 až 11 při označování zboží cenami.

(5) Za přestupek lze uložit pokutu

a) do 1 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2 písm. a) nebo c) nebo podle odstavce 4 písm. a),

b) do 5 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. f) nebo podle odstavce 4 písm. b),

c) od jednonásobku do pětinasobku nepřiměřeného majetkového prospěchu, jde-li vyčíslit, zjištěného za kontrolované období, nejvýše za dobu jeho posledních 3 let, nebo do 1 000 000 Kč, je-li výše takto zjištěného nepřiměřeného majetkového prospěchu nižší než 200 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a) až d), odstavce 2 písm. b) nebo odstavce 3,

d) do 10 000 000 Kč, jestliže výši nepřiměřeného majetkového prospěchu nelze zjistit nebo nepřiměřený majetkový prospěch nevznikl, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a) až d), odstavce 2 písm. b) nebo odstavce 3, nebo

e) do 10 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. e).

(6) Nepřiměřený majetkový prospěch podle odstavce 5 písm. c) a d) zahrnuje veškeré daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění, které jsou součástí ceny.

§ 17

Společná ustanovení k přestupkům

(1) Přestupek podle tohoto zákona projednává cenový orgán, do jehož působnosti spadá výkon cenové kontroly dodržování povinností, jejíž porušení naplňuje skutkovou podstatu přestupku podle tohoto zákona.

(2) Přestupek podle § 16 odst. 2 písm. c) tohoto zákona projedná cenový orgán, který si příslušnou cenovou informaci vyžádal.

(3) Pokutu vybírá cenový orgán, který ji uložil.

§ 17a

Seznam provedených cenových kontrol a pravomocných rozhodnutí

(1) Ministerstvo financí každoročně do 30. dubna uveřejní na svých internetových stránkách seznam provedených cenových kontrol a pravomocných rozhodnutí o přestupcích podle tohoto zákona za předcházející kalendářní rok, s uvedením jména nebo názvu kontrolované osoby, nebo pachatele přestupku, nepředcházela-li řízení o přestupku cenová kontrola, adresy jejich sídla nebo místa podnikání a identifikačního čísla, bylo-li těmto osobám přiděleno, výše pokuty a ustanovení zákona o cenách, které bylo porušeno.

(2) Cenové orgány předávají podklady pro seznam provedených cenových kontrol a pravomocných rozhodnutí podle odstavce 1 Ministerstvu financí ke zveřejnění nejpozději do 30 dnů po uplynutí příslušného kalendářního roku.

§ 17b

Zpráva o činnosti cenových orgánů

Ministerstvo financí každoročně do 30. dubna uveřejní na svých internetových stránkách zprávu o činnosti cenových orgánů za předcházející kalendářní rok.

ČÁST VI

Působnost cenových orgánů

§ 18a

Vláda reguluje ceny zboží, pokud tak stanoví zákon. Stanoví-li regulaci cen téhož zboží jak vláda, tak jiný cenový orgán, použije se regulace cen stanovená vládou.

§ 18b

Ministerstvo financí reguluje ceny u veškerého zboží, s výjimkou regulace cen zboží, k jehož regulaci je příslušný jiný cenový orgán.

§ 18c

Specializovaný finanční úřad vykonává cenovou kontrolu v případech, kdy k jejímu výkonu není příslušný jiný cenový orgán s výjimkou cenových orgánů podle § 18i.

§ 18d

(1) Ministerstvo zdravotnictví reguluje ceny u zdravotních služeb, léčivých přípravků, potravin pro zvláštní lékařské účely, stomatologických výrobků a zdravotnických prostředků.

(2) Státní ústav pro kontrolu léčiv stanovuje postupem podle zákona o veřejném zdravotním pojištění maximální ceny u léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely.

(3) Státní ústav pro kontrolu léčiv vykonává cenovou kontrolu u léčivých přípravků, potravin pro zvláštní lékařské účely, zdravotnických prostředků a stomatologických výrobků.

§ 18e

(1) Energetický regulační úřad reguluje ceny v energetice.

(2) Energetický regulační úřad vykonává cenovou kontrolu u cen v energetice s výjimkou oblasti podpory výroby energie z obnovitelných zdrojů, druhotných zdrojů nebo kombinované výroby elektřiny a tepla.

(3) Státní energetická inspekce vykonává cenovou kontrolu u cen v oblasti podpory výroby energie z obnovitelných zdrojů, druhotných zdrojů nebo kombinované výroby elektřiny a tepla.

§ 18f

Český telekomunikační úřad reguluje ceny a vykonává cenovou kontrolu u cen v oblasti elektronických komunikací a cen poštovních služeb a cen za přístup k poštovní infrastruktuře, nelze-li je regulovat podle jiného právního předpisu.

§ 18h

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže vykonává cenovou kontrolu u cen za

a) užití dráhy,

b) přidělení kapacity dráhy,

c) poskytnutí služby prostřednictvím zařízení služeb a

d) plnění poskytnuté v případech stanovených zákonem o dráhách provozovateli dráhy, který je součástí vertikálně integrovaného podniku, nebo odštěpnému závodu provozovatele dráhy, jehož předmětem činnosti je provozování dráhy.

§ 18i

Česká obchodní inspekce, Český úřad pro zkoušení zbraní a střeliva a obecní živnostenské úřady vykonávají cenovou kontrolu dodržování povinnosti prodávajícího vést cenovou evidenci podle § 11 odst. 1 písm. c) tohoto zákona u zboží, u kterého jsou podle zákona o ochraně spotřebitele oprávněny kontrolovat, zda byl spotřebitel seznámen s informací o slevě z ceny výrobku podle § 12a zákona o ochraně spotřebitele.

§ 18j

(1) Kraj v rozsahu a za podmínek stanovených v cenovém výměru Ministerstva financí může cenovým výměrem stanovit pevné nebo maximální ceny zboží, pokud nejsou stanoveny Ministerstvem financí.

(2) Cenovou kontrolu dodržování pevných nebo maximálních cen stanovených podle odstavce 1 provádí krajský úřad.

§ 18k

(1) Obec v rozsahu a za podmínek stanovených v cenovém výměru Ministerstva financí může cenovým výměrem stanovit pevné nebo maximální ceny zboží, pokud nejsou stanoveny Ministerstvem financí.

(2) Cenovou kontrolu dodržování pevných nebo maximálních cen stanovených podle odstavce 1 provádí obecní úřad.

(3) Stanoví-li cenu téhož zboží kraj i obec, platí na území obce regulace cen stanovená krajem.

§ 18l

Orgány obce a kraje vykonávají působnost podle tohoto zákona jako působnost přenesenou.

ČÁST VII

Přechodná a závěrečná ustanovení

§ 19

(1) Ceny podle tohoto zákona se uplatňují pro smlouvy uzavírané od účinnosti tohoto zákona, nejde-li o postup podle § 7. Smluvní strany se mohou dohodnout na uplatňování cen podle tohoto zákona i pro již uzavřené smlouvy, nejde-li o případy podle odstavce 2.

(2) V případech, kdy podle uzavřených smluv mělo dojít k plnění do 31. prosince 1990 a k plnění dochází po tomto datu zaviněním prodávajícího, se uplatňují ceny platné do tohoto data.

(3) Nedohodnou-li se smluvní strany na uplatňování cen podle tohoto zákona pro plnění podle smluv uzavřených do 31. prosince 1990 s dodací lhůtou od 1. ledna 1991, může kterákoliv ze smluvních stran od smlouvy odstoupit. Prodávající však může odstoupit jen tehdy, jestliže prokázal kupujícímu nutné zvýšení nákladů na zboží a kupující ne odpovídající zvýšení ceny nepřistoupil. Odstupující strana je v takovém případě povinna nahradit druhé straně náklady tím vzniklé. Odstupuje-li od smlouvy občan jako kupující, platí postup podle zvláštního předpisu.⁸⁾

(4) Lhůty stanovené pro oznámení zvýšení cen podle § 8 počínají běžet dnem účinnosti tohoto zákona.

(5) U porušení cenových předpisů, k němuž došlo před účinností tohoto zákona, se řízení včetně uložení cenových odvodů a jejich zvýšení provede podle dosavadních předpisů.

§ 21

Zrušovací ustanovení

Zrušují se

1. nařízení vlády Československé socialistické republiky č. 112/1985 Sb., o státním řízení cen,
2. vyhláška Federálního cenového úřadu, ministerstva financí, cen a mezd České socialistické republiky a ministerstva financí, cen a mezd Slovenské socialistické republiky č. 22/1990 Sb., o tvorbě a kontrole cen,
3. vyhláška Federálního cenového úřadu, ministerstva financí, cen a mezd České socialistické republiky a ministerstva financí, cen a mezd Slovenské socialistické republiky č. 35/1990 Sb., o smluvních cenách, ve znění vyhlášek č. 170/1990 Sb. a 276/1990 Sb.

§ 22

Zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1991.

Havel v. r.

Dubček v. r.

Čalfa v. r.

⁸⁾ § 230 občanského zákoníku č. 40/1964 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

¹⁴⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/6/ES ze dne 16. února 1998 o ochraně spotřebitelů při označování cen výrobků nabízených spotřebiteli, ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/2161.

¹⁵⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1169/2011 ze dne 25. října 2011 o poskytování informací o potravinách spotřebitelům.